

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

XI. évfolyam, 46. szám

2022. július 04

vasUtasellátó

Az Utasellátó ugyan nem a vasutasok, sőt nem is csak a vasúton közlekedők kedvéért jött létre, de számomra a cég mégis összeforrott a vasúttal. Sokáig nem is hallottam arról, hogy nem csak a vasútállomásokon vannak üzletei a „szocialista nagyvállalatnak”, én viszont nem nagyon közlekedtem mással, mint vonattal. Szóval a kettő majdhogynem egy és ugyanaz volt számomra. A cég története sokkal régebben kezdődött, mint gondolnánk, aki kíváncsi a régmúltra, járjon utána.

Ami biztos, hogy az ötvenes években már nagyon zsongtak a vasutasok a vonatok büfékocsijában. Nyíregyháza-Záhony között biztosan, erről azon kevesektől lehet legbiztosabban tudni, akik még köztünk járnak, és rendszeres vendégek voltak – mit tagadjuk, nem csak munkából jövet, de munkába menet is. Mert bizony akkoriban a reggeli váltásvonatokon is működött, elég nagy forgalommal és a záhonyi vasutasok nagy öröme, akik egyébként akkor még saját szerszámmal jártak az átrakóba. Az öröm bére, az a bizonyos „folyékony kenyér” viszont közel sem volt olyan nagy pénzben kifejezve, mint mondjuk manapság.

Az Utasellátóról első emlékeim is a vonattal való utazáshoz kötődnek, például a híres búcsújáró helyen, Máriapócsra évente megfordultunk. Régimódi állomásépület, kicsi kocsmá és ezer ember, akik jól megizzadva szálltak le a vonatról. A férfiak nyomban az „egységet” keresték, amit ők restinek neveztek, és gyorsan ittak egy vagy inkább két pofa sört az otthonról hozott házi pálinkára. A sör hőfokáról csak annyit, hogy akkoriban a kocsmáros hallott már hűtőgépről, de még nem biztos, hogy látott olyat. Némi nyavalygás után nekünk, gyerekeknek is jutott egy langyos Bambi, órákig ragadt a nyelvünk tőle, és alig győztük egész nap inni rá a vizet. Igaz, mást úgysem kaptunk.

De nemcsak búcsúba járt a vasutas, hanem orvoshoz is. Fogászatra mentem Záhonyba, valamikor a hetvenes években. Természetesen a vasúti rendelőbe, de aznap elmaradt a rendelés, így hamar visszatértem az állomásra. Akkor még jobb helyeken sem volt ütemes menetrend, maradt idő bámészkodni a következő vonatig. Gyorsan bedobtam egy bélást az automatába, de pechemre csak üres poharat kaptam, viszont azt legalább hazavihettem. A következő üzlet sem jött be, mert akkor meg a pohár maradt el, és mire elővettem az előző akción nyert poharamat, már ki is folyt az itóka. Több üzlet nem volt, mert elfogyott a pénz.

Érdekes volt a szendvics automaták kínálata is. Az egyik fajtát nem kóstoltam, de láttam olyan embert, aki nagy küzdelmek árán győzedelmeskedett a több napos zsemlébe tett mócsingos rántott hús felett. A másik fajta szintén zsemlének hatott, valami felvágottal. Ebből többször vettem, és ahol volt forgalom, ott általában ehető volt, két darab bélásért.

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, 03/33-48, mobil: 30-386-6083, 20-286-1440,

E-mail: zhtk@vsz.hu

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Ezek az automatás kajálások középiskolásként estek meg velem, többnyire Nyíregyházán. Ezekben az években is jóval kevesebb vonat közlekedett, mint manapság, mindig sokat kellett várnunk a csatlakozásra, közben gyakoroltunk a bélásokkal. Persze hazafelé jövet már koplaltunk, mert nemigen maradt a kétforintosokból.

Néha, amikor a bedobott pénzt elnyelte a gép, dühösen lökdöstük a „szekrényoszt”, és megesett, hogy visszajött vagy húsz darab: nyomban bevonultunk az „abroszosba”. Mert minden komolyabb vasútállomáson ugyanis volt egy kocsmá és egy étterem, utóbbiban terítő, tehát abrosz is az asztalokon. A kocsmában előbb kellett fizetni a pénztárnál, és a blokkal járulhattunk a csapos színe elé. Előfordult, hogy mire leküzdöttük a pénztárost, elfogyott, amire befizettünk. Az abroszost viszont nagyon szerettük, mert később, már vasutasként, az arcképes felmutatása után valami huszonöt százalékos engedménnyel ebédelhettünk, „rezsire”.

Záhonyban volt még egy harmadik lehetőség is a sörözésre, a Proti. Tulajdonképpen a ma is létező, akkoriban a Szovjetunió felé utazó nagy emberek fogadására is használt Protokollfogadó szomszédságában kortyolhatott a szomjas vasutas, és közben nézhette, hogy a nagy ember miként vált szót a helyi nagyságokkal, de a Protiban sosem láttuk őt sörözni.

Aztán Resti, meg mindenféle más lett az Utasellátó helyett, és nyomába sem értek a régi „Utasnak”. Se langyos sör, se kétszeri sorban állás, bár valamire való csapos lány azért manapság is akad. Volt néhány kivétel az újmódi helyek között, például a nyíregyi vasútállomás emeletén is, a Mozdony. Semmivel össze nem téveszthető hangulatát főleg az ott megforduló főiskolásoknak köszönhetette, no meg azoknak, akiknek már a főiskola is emlék. Az egység sajnos már sok éve, sok hasonlóval együtt bezárt, így mára a Mozdony is csak egy emlék lett, csakúgy, mint a záhonyi resti. Utóbbinak a pandémia vetett véget.

De – kérdezhetnénk – ha a minden rendes hely bezár, mivé lesz így a világ? Bizony ez a jövő titka sok minden más kérdésben is. Viszont jó hír, hogy ismét vannak már olyan vonatok, ahol lehet sörözni is akár. Igaz, nem a reggeli váltásvonatokról van szó, viszont van néhány, a régmúltból ismert áru, édesség, amit újra lehet kapni a vonatokon. És nem csak a Balaton felé, hanem Záhonyból Budapestre utazván is. Tehát nem múlt még el a világ, (vas)Utasellátóra fel!

Dolhai József

Helyi hírek röviden

Vasutasnap 22'

Július kilencedikén ismét Vasutasnap, térségünk számára Sóstón, a Skanzen látnivalókban bővelkedő területén. Szombaton a Vasutasok Szakszervezetének három szomszédos területe, Debrecen, Miskolc és Záhony egy közös, nagy sátorban találkozik. A Képviselőtestület szeretettel várják tagtársainkat, hogy újra valóságosan, együtt ünnepeljünk!

HUMORSAROK

SZÓKE

A hölgy pizzát rendel, kérdezi a felszolgáló: hány szeletre óhajtja, hatra, vagy tizenkettőre?
– Jó lesz hatra, tizenkettőt úgysem bírnék megenni...

SZÓKÉK

– Te hol születtél?
– Kórházban.
– Miért? Beteg voltál?

SZÓKE FÉRFIAK

A szóke autós a benzinkúton megkéri a szóke kutast, ellenőrizze a kereket.
Kutas: egy, kettő, három, négy...mind megvan!
Autós: köszönöm, de a pótkereket miért hagyta ki??

Balogh Attila